

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಬ್ದವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ತಾವು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ರೆಕಾರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಸದಸ್ಯರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ?...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಗೌರವವಿದೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಧಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದಿಂದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನಗೂ ಸುಬಾಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಶಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕನ ಹೆಜ್ಜೆ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ತಾವೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮೊಟಕು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಹಳ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದ ಬಳಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—I would also request the hon. Member. ತಾವು ನುರಿತ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆಯಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ನುರಿತ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 334 ನೇ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ 2, 4, 5 ನೆಯದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸದೇ ಇರುವವರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಾಗ ಕಮನಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ಬಯಸಿದ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹದ್ದು ಇದೆ. ಆದರೆ 334 ರ ಕೆಳಗಡೆ ಯಾರು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ನಿಮಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆಯೂ ಕೂಡ ನೋಟೀಸ್ ಸಹಿಮಾಡಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು 334 ರ ಕೆಳಗಡೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿರುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

S. i. M. S. KRISHNAN.—By way of clarification ಅಂತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

MR. SPEAKER.—All right.

(v) ಗಾಯತ್ರಿ ವಿಮೆನ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೆಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗಾಯತ್ರಿ ವಿಮೆನ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎಂಬುದಾಗಿ 1976 ರಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 160 ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪುರುಷ ಅಂಗವಿಕಲರು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಿವಿ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಾಯಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಊಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಸಮಾಜದಿಂದ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಗವಿಕಲರು. ಅಂದರೆ ಕೆಲವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರು ಹೊರಗೆ ಓಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮದೊಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಯೂ ಉಂಟು. ಅಂದರೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ತರಹ ಅದನ್ನು ಆ ಮೂಲಕರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ

ಧಾರೆ. 5 ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದಾಹುಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಸಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಲೀಕರು ಆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. 4-5 ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮುಷ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಸರದಿ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾವ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಸುಮಾರು 8 ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಂತಹ ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ. ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ವಾಚಿನ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇವರು ಜೋಡಿಸಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 800 ವಾಚ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಜೋಡಿಸಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ.ಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಒಂದು ವಾಚಿಗೆ ಆರೂಪರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂತಹವರಿಗೆ 3 ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಮಾಲೀಕರು ಕಾರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಟಿ.ಎ.ಎಸ್. ಅನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ನಮಗೆ ಸಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂಬುವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸದ ವರ್ಗಿಂಗ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ರೀತಿಯ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾ ಸಂಘ ಛಾರ್ಟೆಡ್ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿದ ಮಹಿಳೆಯರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದೇ ತರಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಅನ್ನಿಲರ್ ಯೂನಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ; ಅದರಲ್ಲಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ಅಥವಾ ಈಗ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರದ್ದು ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ.ಯವರೇ ನೇರವಾಗಿ ವಾಚ್ ಹೊರಗಡೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೆರವು ಎಲ್ಲೆ ಸಿಟಿ ವೆಗ್ನೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ.ಯವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಅಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 4-6 ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ 1,500 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಈಗ ಏನು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ (ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ವಾರ್ತಾ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ,—

ಬೆಂಗಳೂರು ಪಿಣ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಗಾಯಿತ್ರಿ ವಿಮೆನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಗಡಿಯಾರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಉಪಘಟಕ. ಇದರ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗ ಹಾಗೂ ನೌಕರ ವರ್ಗದ ನಡುವೆ ಇರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರದಿ.

(1) ಗಾಯಿತ್ರಿ ವಿಮೆನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ರವರು ಪಿಣ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಗಡಿಯಾರ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತಂದು ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವರು. ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವರು.

(2) ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೌಕರರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎ. ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ತಮ್ಮ ದಿನಾಂಕ 29-6-1983 ರ ಸಹಾಯಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಮಿಷನ್‌ರವರಿಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಘದ 5 ಮಂದಿ ಪ್ರವಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗದವರು ಅವನಾತು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ನವೆಂಬರ್ 1982 ರಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಧಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಸಹಾಯಕ ಕಮಿಷನ್‌ರ ಅವರ

ಅದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಸದರೇ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದವನ್ನು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು 2 ನೇ ವಿಭಾಗ ದಿನಾಂಕ 30-6-1983 ರಂದು ಸಂಧಾನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

(3) ಬಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎ. ಸಂಘದವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗದವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ 5 ಜನ ಸಂಘದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರಣ ತೋರಿಸುವ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೇರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿವೇದಿಸಿದರು.

(4) ಈ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲವು ನೌಕರರು, ಸಂಘದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಕ್ರಮ ನಡತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸದಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗದವರು ಆಪಾದಿಸಿದರು. ಈ ಮೂಲಕ 5 ಜನ ನೌಕರರನ್ನು ವಿಚಾರಣಾಪೂರ್ವಕ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿದರು.

(5) ದಿನಾಂಕ 29-6-1983 ರಂದು 5 ಜನ ನೌಕರರನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡಲಾಯಿತು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ ಆಪಾದನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ಮತ್ತು "ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ" ನೌಕರರಣೆ ಅಗಲುತ್ತದೆ. ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಮಾನತು ಹಾಗೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇಶಿತ ವರ್ಗ ಯಾವುದೇ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನಾರ್ಥವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿಡುವ ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಅದೇ ದಿನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

(6) ಸಂಧಾನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ 2 ನೇ ವಿಭಾಗದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಿನಾಂಕ 1-7-1983, 4-7-1983, 8-7-1983, 14-7-1983, 16-7-1983, 20-7-1983, 1-8-1983, 8-8-1983, 18-8-1983, ಮತ್ತು 24-8-1983 ರಂದು ನಡೆಸಿದರು. ಸಂಧಾನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಅವರ ಸಂಘದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ರವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದರು, ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಾರರ ಅಮಾನತ್ತು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ತದನಂತರ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘವು ಒತ್ತಾಯಿಸಿತು. ಆದರೆ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗವು ಅಮಾನತು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಆದರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ 5 ನೌಕರರ ಹೊರತು ಇತರ ನೌಕರರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

(7) ಕೆಲಸವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ 5 ನೌಕರರ ಅಮಾನತ್ತು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆ ಯದೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪೂರ್ವ ಶರತ್ತನ್ನು ಸಂಘವು ಹಾಕಿದ್ದು ಈ ಷರತ್ತನ್ನೇ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗವು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿವಾದ ಇದುವರೆಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ವಿಷಯಗಳು ನಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬರುವ 7 ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಡೆ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗದವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದವರನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕರೆದು ಜಂಟಿ ಸಮಾವೇಶ ನಡೆಸಿದರೆ ಅವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರನ್ನೂ ಕರೆಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಅನಂತರ ಏನು ಮಾತು ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್, —ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 5 ಜನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಮಾನತಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಅವರನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಅವರನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಷರತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರ ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಷರತ್ತಿಗೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಚ್ಚಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 10 ದಿನ ನಡೆದರೆ ಕಷ್ಟ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಶರತ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಯಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲ; ಮಹಿಳೆಯರು 11 ಜನ ಸೇರಿ ಎರಡು ಕಡೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1976 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ

ಕುಮಾರಾಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ 1978 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪೀಣ್ಯಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ 150 ಜನ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಸ್ವತಮ್ಮ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಒಂದು ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ 10-12 ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಾಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಇದನ್ನು ಶುರುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80-90 ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಬಳಿ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಅಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿಬರುವ ಬಸ್‌ಚಾರ್ಜನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಂಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಗಡಿಯಾರದ ಪೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲತ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಇವರು ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸುಮಾರು 5-6 ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿ ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜನ ಮಹಿಳೆಯರೂ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ನನಗೆ, ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಕೆಲವಾರು ದುಷ್ಟ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಾಕಿಯವರ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ 5-6 ಜನ ಗಂಡಸರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಅವರು ಇಂಥ ಪಾಪದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಬರುವುದು ಬೇಡ. ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ದೊರಟ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಮಾನ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತಾವು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಗಂಡಸರೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಗಂಡಸರು ಎಂದರೆ ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ನಾನು ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ತನಿಖೆಯನ್ನು ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಬೇಕು. ಭಾರತಮಾತಾ ಆಸ್ಪಿಲರಿ ಯೂನಿಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಬಳ, ಅಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮೈಕೇಲ್ ಪರ್ನಾಂಡಿಸ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರೂ ಸಹ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾಲೀಕರ ತರಹ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದನ್ನು ನಾವು ಸೋಷಿಯಲ್ ಒರ್ಫೇರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎಂದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

(vi) ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿವಾಹಿತ ತರುಣಿಯ ಅಪಹರಣದ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೂಲ್ 334ರ ಪ್ರಕಾರ 28ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಡಿ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡಲು ಬಂದಂಥ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಹೇಳುವಂಥ ವಿವಾಹಿತ ತರುಣಿಯ ಅಪಹರಣದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಪಹರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಯ ದಿವಸ ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಲಭೆಯೂ ಕೂಡ ಆಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪೊಲೀಸರು ಇನ್ನೂ ಸಫಲರಾಗಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸರು ಪೊಲೀಸ್ ನಾಯಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರು ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಕರವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಚಪ್ಪಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಅವರನ್ನು ಅಪಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತರಾದ ರಾಮು ಎಂಬುವರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಮತ್ತು ರಮೇಶ ಇವರು ಇಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನತೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಶ್ರುವಾಯು ಪ್ರಯೋಗ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್‌ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಡ್ಯಾಬ್ಬಾಜ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗೊಂದಲ ಮತ್ತು ಕಳವಳ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್‌ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಬಾಲ್, ಜನರು ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕಾರಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯ ಈ ಅಪಹರಣವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಅಪಾದನೆಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಕಳವಳ ಅದೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಸಾಕ್ಷಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಲಾರದು. ಹಿಂದೆ ಇದಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡ ಕೇಸನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿರುವವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಅನುಮಾನ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—

(1) ದಿನಾಂಕ 29-8-1983 ರಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3-45 ಗಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಗೌಡ, ಡಿ. ಕಾಲೇಜಿನ ಹಳ್ಳಿ ವಾಸಿ ಇವರು ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ದೂರನ್ನು ನೀಡಿದರು.

(2) ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ದಿನಾಂಕ 28-8-1983 ರಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಗಂಡ ಶ್ರೀ ಜಾನಕೀರಾಮ್, ವಯಸ್ಸು 18 ವರ್ಷ, ನಿವಾಸಿ ಕೆ. ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀಮತಿಗಳಿಗೂ ಹೋಬಳಿ. ಇವರನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಪರಾಧಗಳು ಅಪಹರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

1. ರಾಜಪ್ಪ
2. ಅಣ್ಣಯ್ಯ
3. ಮಹದೇವ
4. ಅಶೋಕ್
5. ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ತಂದೆ ಸಿದ್ದಲಿಂಗೇಗೌಡ, ಮಾಜಿ ಪುರಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ
6. ಒಕ್ಕವರಾಜ್
7. ರಮೇಶ್
8. ರಾಮು
9. ಜಾಬು, ತಂದೆ ಎ. ಆರ್ ರಾಮಯ್ಯ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಕೇಡರ್)
10. ಗೆಜ್ಜೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಚೆನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ವಾಸಿಗಳು.